

Sommarmöte i Sjuhärad

Foto: Nilla Nilsson-Linde

I år var det Vallföreningen i Sjuhärad som bjöd in till Svenska Vallföreningens traditionella Sommarmöte som hölls 2–3 augusti.

Sommaren visade sig från sin bästa sida med sol och värme. Detta dock sagt med respekt för att en del av deltagarna på hemmaplan varit drabbade av svår torka. Under Sommarmötet besökte vi två köttgårdar med lokal förädling av en del av produktionen samt ett nyinvesterat mjölkföretag. Vi fick också en guidad tur genom vallförsöken på Hushållningssällskapets försöksgård Råde. Utgångspunkten för Sommarmötet var **Påarps Gärd** där vi övernattade och åt gemensam middag. På Påarp har man satsat på landsbygdsturism med övernattnings och konferenser.

Sjuhäradsbygden

Stor årsnederbörd ger goda förutsättningar för produktion av grovfoder i Sjuhäradsbygden. Vallodlingen dominerar men även odling av helsäd är vanlig och på senare år har också majs blivit en betydelsefull gröda.

Attorps Säteri

Attorps Säteri (www.attorp.se), med anor från 1200-talet, arrenderas av Sven-Inge och Lena Hansson som 1990 övergick från mjölk- till köttproduktion. De har idag en dikobesättning med 25–30

Limousinkor där kalvarna behålls för uppfödning till 13–15 månaders ålder. Basen i foderstaten är rundbalsensilage kompletterat med helsädesensilage. Till gården hör 20 ha åker och lika mycket bete, dessutom disponeras en del mark på Lenas föräldragård. I växtföljden ingår, utöver vall, korn med insädd. Vallinsädd görs med timotej, ängssvingel, engelskt rajgräs samt röd- och vitklöver. En diskussion uppstod om konsekvenserna av förgröningen i nya CAP med krav på tre grödor i växtföljden. Attarp kan behålla sina två grödor eftersom man ligger under arealgränsen 30 ha men exemplet visar vilka absurda konsekvenser man riskerar få i den nya jordbrukspolitiken. Till lunch bjöds vi på deras egen Attorpskorv som säljs i några butiker i området. Även en del kött säljs lokalt under eget varumärke och det finns också ett samarbete med kocken Leif Mannerström. Attorps Säteri ingår som ett besöksmål vid visningarna av "Gårdarna kring sjön" från Birgit Sparres romansvit.

Limmareds Säteri

Limmareds Säteri (www.limmaredssateri.se) har även de köttproduktion och lokal försäljning. Gården har en lång historia och redan 1740 startades ett glasbruk som nu är landets äldsta glasbruk i drift. Gården ägs och drivs sedan 1978 av

Margit Bylin och Yngve Larsson. Totala arealen är 490 ha varav 75 ha åker och 20 ha naturbete, och därutöver disponeras 50 ha bete genom betesavtal. På 35 ha vall tar man tre skördar och i insädden finns timotej, rörsvingelhybriden Hykor, rödklöver samt en mindre del vitklöver. På gården finns ca 175 nötkreatur av kött-raskorsningar varav 40 är dikor. Resten är inköpta tjurkalvar som föds upp och slaktas efter en betessäsongs vid 1,5 års ålder. Vidare produceras 1 000 slaktsvin per år. Det finns även majsplöckning, vildsvinshägn med jakt och en gårdsbutik med eget styckeri.

Gården är också medlem i Sjuhäradskött, en ekonomisk förening som levererar lokalproducerat kött i köttlådor. Verksamheten kompletteras med entreprenadkörning med såmaskin, rundbalspress och gödseltunna. Med vid besöket på Limmareds Säteri var Christer Söderblom från **Sjuhäradskött** (www.sjuharadkott.se). Verksamheten startades 2010 av 10 lantbrukare med utgångspunkt från en Erfa-grupp och ett Leaderprojekt. Varje år levereras 1 500 nötkreatur jämnt fördelat över året till något av de fyra slakterier man har kontakt med. Genom att erbjuda jämna leveranser av viss kvalitet har man kunnat kontraktera ett merpris. Det mesta går ut till den reguljära marknaden men

Forts. nästa sida

Forts. från föreg. sida
en del styckas och säljs under lokalt varumärke
i gårdsbutiken på Limmared.

Försöksgården Rådde

Andra sommarmötesdagen inleddes med besök på Hushållningssällskapets försöksgård Rådde gård som omfattar totalt 490 ha. Det finns 78 ha åker och ca 50 ha betesmark, huvuddelen av åkermarken (49 ha) är certifierad enligt KRAV:s regler. Den konventionella växtodlingen omfattar 26 ha och drivs av Hushållningssällskapets försöksavdelning. Här bedrivs en omfattande fältförsöksverksamhet med fokus på vallförsök och i år genomförs 40 vallförsök med ca 3 500 parceller som skördas. Sortförsök i vallväxter dominerar bland dessa. Rådde är en av tre platser i landet där den officiella rikssortprovingen av vallväxter numera sker. De övriga platserna är Lilla Böslid i Halland och Säby Uppsala. Ciceron på Rådde var försöksledare Jan Jansson. En närmare presentation av vad vi fick ta del av om försöksverksamheten finns på Svenska Vallföreningens hemsida www.svenskavall.se

På Rådde finns även **Landsbygdens Rådgivningscenter** med kontor för Rådgivarna i Sjuhärad ek. för. och Hushållningssällskapet i Sjuhärad. Södra Älvsborgs Husdjur ombildades 2010 och Hushållningssällskapet Sjuhärad gick in som hälftenägare. Totalt finns ett 40-tal anställda inom Rådgivarna varav ca 25 har Rådde som arbetsplats. Läs mer på www.hush.se

Torps lantbruk i Månstad

Sommarmötet avslutades med ett besök hos Elin och Patrik Johansson på gården Torp i Månstad (www.torpslantbruk.se). Gården, som är Patriks föräldragård har omfattande både mjölkproduktion och maskinstationsverksamhet. Elin har en bakgrund som polis men är den som har huvudansvaret för mjölkproduktionen. En omfattande investering i mjölkproduktionen, 32 miljoner kr, gjordes under 2009 och 350 kor mjölkas i genomsnitt 2,4 gånger per dygn i fyra robotar i ett nybyggt stall. Dessutom finns produktion kvar i det gamla uppbundna stallet som rymmer 72 kor. Kvigorna tillbringas första året på gården varefter uppfödningen fram till kalvning är uthyrd till en granne. På gården finns sex heltidsanställda, varav tre i växtodling och maskinstationsverksamhet, samt säsonganställda. På gården brukas 320 ha åker och bete varav hälften är ägt. På gården odlas vall, majs och helsäd för ensilering men ingen spannmål för tröskning. Vid besöket ingick andraskördad vall, helsäd, majs och HP-massa i fodermixen på 23 kg per ko och därutöver 7-8 kg kraftfoder separat. Fodermixen blandas via fyra separata

1. Under fältvandringen på Rådde gård i Långhem studerades mängder av intressanta vallförsök
2. Årets vallmästare 2013, Thomas Bengtsson, i glatt sällskap på Svenska Vallföreningens sommarmöte på Limmareds Säteri
3. Detaljstudier av vallens innehåll
4. Elin Johansson berättade om de stora satsningar som skett på Torps lantbruk i Månstad de senaste åren
5. Jan Jansson presenterade en stor del av alla de vallförsök som finns på Rådde gård i Långhem

avlastarbord och fodret lagras i plansilor som rymmer totalt 1 600 m³. Det nybyggda stallet mäter 20 x 160 m och bredden är vald med tanke på att en kortare spännvidd än vanliga 40 m ska ge bättre ventilation. Vi avslutade besöket med en intressant diskussion om strategier för att styra en omfattande och mångfacetterad verksamhet.

Tack Anders och Jan för ett bra Sommarmöte!

Sommarmötesgeneral och engagerad guide under både bussresan och vid gårdsbesöken var Anders Bengtsson. Han är numera pensionerad husdjursrådgivare från Södra Älvsborgs Husdjur och Rådgivarna men är fortfarande anlitad som extra resurs i sin gamla roll. Många gånger upplever man att praktiska lantbrukare har ett bäst-före-datum och tappar konkurrensförmåga vid en viss ålder. Detta synes inte gälla för en gammal rådgivare, åtminstone inte Anders Bengtsson. Inte heller verkar detta gälla hans kompanjon och trätobroder Jan Jansson, som snart ska gå i pension som växtodlingsrådgivare, även han engagerad i Sommarmötesarrangemanget. **Stort tack till Anders och Jan!**

Lars Jakobsson, Lillkyrka, tel: 070-648 27 22,
e-post: lars.jakobsson@t.lrf.se

Foto: Nilla Nilsson-Linde

Nya sorter, bättre ekonomi!

www.scandinavianseed.se

SCANDINAVIAN SEED